

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра економіки та бізнес-адміністрування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету

[Handwritten signature]

Віталій ДЯЧЕК

«01» вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інноваційні педагогічні технології в закладах вищої освіти

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
галузь знань	07 Управління і адміністрування
спеціальність	073 Менеджмент
освітня програма	Менеджмент
спеціалізація	
вид дисципліни	нормативна
факультет	економічний

2025 / 2026 навчальний рік

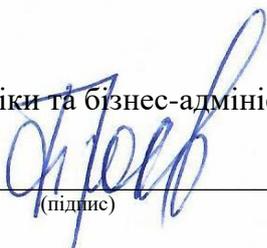
Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету
«09» вересня 2025 року, протокол №9

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

ШЕПЕЛЕНКО Світлана Миколаївна – доктор економічних наук, професор кафедри економіки та бізнес-адміністрування

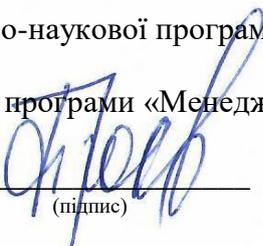
Програму схвалено на засіданні кафедри економіки та бізнес-адміністрування
протокол від «01» вересня 2025 року № 1

Завідувач кафедри економіки та бізнес-адміністрування

_____ Вікторія ПРОХОРОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Менеджмент»

Гарант освітньо-наукової програми «Менеджмент»

_____ Вікторія ПРОХОРОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією економічного факультету
протокол від «03» вересня 2025 року № 2

Голова науково-методичної комісії економічного факультету

_____ Дар'я ЗАГОРСЬКА
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Інноваційні педагогічні технології в закладах вищої освіти» складена відповідно до освітньо-наукової програми «Менеджмент» підготовки докторів філософії спеціальності 073 Менеджмент.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни полягає в тому, щоб надати здобувачам ґрунтовних знань з теорії та історії педагогічних технологій, засвоєння сучасних технологій освітнього процесу та формування готовності до їх практичного використання у ЗВО; розвиток у здобувачів педагогічних професійних компетентностей, педагогічної майстерності, що уможливають інноваційний характер діяльності у вищій освіті; формування компетентностей необхідних для застосування сучасних педагогічних та інформаційних технологій для забезпечення освітнього процесу.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- розкриття сутності інноваційних тенденцій розвитку сучасної педагогічної освіти, забезпечення розуміння педагогічної технології як цілісної та динамічної системи;
- ознайомлення здобувачів з ознаками та типологією педагогічних технологій, формами і методами навчання та виховання за сучасними педагогічними технологіями, які необхідні майбутньому фахівцю для творчого планування освітнього процесу;
- оволодіння інноваційними технологіями, інноваційними навичками у сфері управлінської діяльності;
- засвоєння здобувачами провідних тенденцій розвитку педагогічних технологій у ЗВО, основ інноваційного підходу як передумови технологізації вищої освіти.

1.3. Кількість кредитів

3

1.4. Загальна кількість годин

90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
3, 4-й	3, 4-й
Лекції	
20 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	
24 год.	4 год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	

46 год.	год.
у тому числі індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Перелік компетентностей, що формуються даною дисципліною

Дисципліна «Педагогічні технології в закладах вищої освіти» є нормативною дисципліною у циклі підготовки здобувачів та спрямована на набуття таких компетентностей, як:

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті;

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках.

1.7. Перелік результатів навчання, що формуються даною дисципліною

РН03. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.

1.8. Пререквізити: «Філософські засади наукового пізнання», «Теоретико-методична основа наукових досліджень».

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-методологічні засади інноваційних педагогічних технологій у закладах вищої освіти

Тема 1. Сучасні інноваційні технології навчання у ЗВО: сутність, мета та завдання. Особливості впровадження інноваційних педагогічних технологій у сучасному освітньому просторі.

Сутність понять «інновація», «інноваційна педагогічна технологія», «освітня технологія». Технологічний підхід у системі сучасної вищої освіти. Еволюція педагогічних технологій і перехід до інноваційних моделей навчання. Класифікація педагогічних технологій за рівнем інноваційності. Особистісно орієнтоване, компетентнісне та гуманістичне навчання як основа інноваційних технологій. Тенденції розвитку інноваційних педагогічних технологій у вищій освіті. Проблеми та перспективи інтеграції нових технологій у практику ЗВО.

Тема 2. Педагогічна інноватика як теоретико-методологічна основа інноваційних технологій навчання.

Поняття та структура педагогічної інноватики. Інноваційність як базовий принцип розвитку сучасного ЗВО. Історичні етапи становлення інноваційного навчання.

Класифікація педагогічних нововведень і інноваційних процесів у вищій школі. Порівняльна характеристика традиційного та інноваційного навчання. Механізми впровадження інновацій у систему професійної підготовки фахівців. Сучасні підходи до створення інноваційного освітнього середовища.

Тема 3. Інноваційна діяльність викладача в закладі вищої освіти.

Сутність та зміст інноваційної педагогічної діяльності. Структура готовності викладача до інновацій. Антиінноваційні бар'єри у професійній діяльності педагога та шляхи їх подолання. Професійна мобільність, педагогічна креативність та інноваційна культура викладача. Формування інноваційної поведінки як складової професійної компетентності науково-педагогічного працівника.

Тема 4. Інноваційні технології активізації навчальної діяльності у ЗВО.

Сутність і значення технологій активного навчання. Особистісно орієнтовані, проблемні, партнерські та інтерактивні технології. Використання технологій співпраці, колаборативного та колективного навчання. Технології проблемного навчання й інтенсивні форми роботи. Кейс-метод як інструмент підготовки студентів до інноваційної діяльності. Моделі лекційних і семінарських занять в активних формах. Технологія портфоліо як форма самоорганізації та саморефлексії студентів. Роль викладача у створенні інноваційного навчального середовища.

Розділ 2. Практичні інноваційні технології навчання у закладах вищої освіти

Тема 5. Модульна технологія як форма інноваційного освітнього процесу.

Концепція модульного навчання у вищій школі. Основні принципи та структурні елементи навчального модуля. Організаційно-дидактичне забезпечення модульних технологій. Інноваційні підходи до кредитно-модульної системи навчання. Модульно-рейтингові та модульно-тьюторські системи у професійній підготовці. Кейс-метод як інноваційна форма модульного навчання.

Тема 6. Інтерактивні, ігрові та креативні технології у системі інноваційного навчання.

Психолого-педагогічна природа інтерактивного навчання. Інтерактивні технології колективної, групової та парної взаємодії. Технології ситуативного моделювання та розв'язання проблемних ситуацій. Використання креативних технологій як засобу формування творчого мислення студентів. Методи активного залучення – «мозковий штурм», ейдетика, метод емпатії, синектики, асоціацій, інверсії. Інноваційні підходи до розвитку критичного та креативного мислення. Методика проведення дидактичних ігор. МікрОВикладання як інструмент формування педагогічної майстерності здобувачів вищої освіти.

Тема 7. Проектні та дослідницько-евристичні технології навчання як форми інноваційного підходу у вищій школі.

Сутність і значення проектного навчання. Історія становлення та сучасний стан проектних технологій. Типологія педагогічних проєктів у ЗВО. Структура та етапи реалізації навчального проєкту. Захист і оцінювання результатів проєктної діяльності. Організація дослідницько-евристичного навчання. Мета, завдання та структура дослідницької технології. Компоненти навчально-дослідної діяльності: мотиваційний, когнітивний, організаційний, процесуальний, комунікативний, результативний. Формування дослідницьких умінь як складової інноваційної підготовки майбутніх фахівців.

Тема 8. Інформаційно-комунікаційні технології навчання як чинник інноваційності освітнього процесу.

Інформаційне суспільство і нові інформаційні технології в освіті. Інформаційна компетентність викладача як передумова інноваційної діяльності. Використання телекомунікаційних, мультимедійних і дистанційних технологій у навчанні. Вебінар, онлайн-курс, електронна лекція як інноваційні форми організації освітнього процесу. Можливості Інтернету як платформи інтерактивного спілкування і навчання. Мультимедійні ресурси та цифрові освітні середовища. Інтерактивні презентації, навчальні програми, тести, електронні підручники. Роль викладача у цифрово орієнтованому навчальному середовищі та його готовність до впровадження інформаційно-інноваційних технологій.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретико-методологічні засади інноваційних педагогічних технологій у закладах вищої освіти												
Тема 1. Сучасні інноваційні технології навчання у ЗВО: сутність, мета та завдання. Особливості впровадження інноваційних педагогічних технологій у сучасному освітньому просторі.	12	4	4			4	12	1	1			10
Тема 2. Педагогічна інноватика як теоретико-методологічна основа інноваційних технологій навчання.	11	2	2			7	11	1	1			9
Тема 3. Інноваційна діяльність викладача в закладі вищої освіти.	11	2	2			7	11	1				10
Тема 4. Інноваційні технології активізації	11	2	4			5	11	1				10

навчальної діяльності у ЗВО.												
Разом за розділом 1	45	10	12			23	45	4	2			39
<i>Розділ 2. Практичні інноваційні технології навчання у закладах вищої освіти</i>												
Тема 5. Модульна технологія як форма інноваційного освітнього процесу.	11	2	2			7	11	1	1			9
Тема 6. Інтерактивні, ігрові та креативні технології у системі інноваційного навчання.	12	4	4			4	12	1	1			10
Тема 7. Проектні та дослідницько-евристичні технології навчання як форми інноваційного підходу у вищій школі.	11	2	4			5	11	1				10
Тема 8. Інформаційно-комунікаційні технології навчання як чинник інноваційності освітнього процесу.	11	2	2			7	11	1				10
Разом за розділом 2	45	10	12			23	45	4	2			39
Усього годин	90	20	24			46	90	8	4			78

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Технологічний підхід у навчанні. Структура навчального заняття з використанням педагогічних технологій (ПТ) навчання.	4	2
2	Традиційні та інноваційні технології активізації навчання у вищій школі: порівняльний аспект.	2	
3	Інноваційна діяльність педагога. Складові інноваційної компетентності педагога.	2	

4	Технології розвивального, проблемного навчання. Розробка творчих ситуацій для конкретно обраної теми, використовуючи елементи розвиваючого навчання.	4	
5	Вимоги та принципи організації освітнього процесу за модульною технологією навчання.	2	2
6	Технології інтерактивного навчання (групова робота, групові тренінги, «мозкова атака» та ін.). Ігрові технології навчання. Розробка ігрових ситуацій для конкретно обраної теми.	4	
7	Метод проектів як різновид інноваційних педагогічних технологій.	4	
8	Інформаційні технології навчання. Авторські моделі навчання. Особливості застосування мультимедійних технологій у ЗВО. Технології дистанційного навчання.	2	
	Разом	24	4

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Опрацювання лекційного матеріалу та літературних джерел	46	78
	Разом	46	78

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

7. Методи навчання

Освітні технології (проблемне навчання, аудіовізуальні технології, технологія студентоцентрованого навчання тощо).

У залежності від виду занять використовуються такі методи:

– на лекціях – різні види бесід, розповідь, пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, ілюстрація, проблемні запитання, мультимедійні презентації;

– на практичних заняттях – тестування, ігрові методи, тренінги, ділові ігри, виконання практичних вправ репродуктивного та творчого характеру, застосування евристичних методів, кейс-технологій, організації роботи у малих групах;

– у ході самостійної навчально-пізнавальної діяльності – вивчення навчальної та наукової літератури, використання довідникових джерел, відбір матеріалу, його аналіз, систематизація, класифікація, конспектування, виконання вправ, пошук відповідей на запитання.

8. Методи контролю

Поточний контроль – виконання вправ, тестування, розгляд проблемних ситуацій з аргументацією висновків та пропозицій, демонстрація презентацій, виступ з доповідями, усне опитування. Підсумковий контроль – екзамен.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання								Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Екзамен	Сума
Розділ 1				Розділ 2							
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т				
1	2	3	4	5	6	7	8				
5	5	5	5	5	5	5	5	20	60	40	100

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 30 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю та самостійної роботи.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

№	Критерій оцінювання	Зміст критерію (що оцінюється)
1	Розкриття сутності інноваційних тенденцій у педагогічній освіті	Здатність пояснити сучасні інноваційні напрями розвитку педагогічної освіти; розуміння педагогічної технології як цілісної, динамічної системи навчання та виховання.
2	Знання типології педагогічних технологій та форм навчання	Уміння класифікувати педагогічні технології, визначати їх ознаки, форми та методи реалізації; здатність застосовувати ці знання для творчого планування освітнього процесу у ЗВО.
3	Володіння інноваційними технологіями та управлінськими навичками	Здатність використовувати сучасні інноваційні технології навчання, інтерактивні методи, цифрові та проєктні інструменти; прояв лідерських і управлінських компетентностей.
4	Засвоєння тенденцій розвитку педагогічних технологій у ЗВО	Знання сучасних тенденцій і закономірностей розвитку педагогічних технологій, розуміння сутності інноваційного підходу як основи технологізації вищої освіти.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
0-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Інноваційні технології в освітньому процесі / І. В. Хом'юк, В.А.Петрук, О.А.Голюк, В.В.Хом'юк: Монографія, Вінниця: ВНТУ, 2020. – 88 с., ISBN 978-966-641-807-7.
2. Irina Khomuyk, Ievgeniia Ivanchenko, Oleg Maslii, Marina Gorlichenko // Innovative methods in the process of higher mathematics for future military engineers // Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference May 24-25, 2019. – Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, 2019. Vol.1– P. 254-264. DOI: 10.17770/sie2019vol1.3714; <http://dx.doi.org/10.17770/sie2019vol1.3714>
3. Хом'юк І. В. Зміст та структура курсу «Сучасні педагогічні технології у вищих навчальних закладах» для підготовки докторів філософії / І. В. Хом'юк // На-уковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки. – Миколаїв : Миколаївський нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського, 2018. – Вип. 2(61). – С. 304–310.
4. Хом'юк В. В. Компетентнісно-орієнтовані завдання як важливий чинник формування когнітивної складової математичної компетентності майбутніх інженерів / В. В. Хом'юк, І. В. Хом'юк // Збірник наукових праць «Актуальні питання при-родничо-математичної освіти». – Суми : Сумський держ. педагогічний університет ім. А. С. Макаренка, 2017. – Вип. 1(9). – С. 107–114.
5. Хом'юк І.В. Деякі аспекти впровадження інноваційних технологій у роботу вищого навчального закладу/ І.В.Хом'юк, В.А.Петрук // Інноваційні технології в процесі підготовки фахівців. Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 03-04 квітня 2016 року : збірник наукових праць / Міністерство освіти і науки України, Вінницький національний технічний університет [та інш.]. – Вінниця: ВНТУ, 2016. – С.181-184.
6. Хом'юк І.В. Інтерактивні технології навчання вищої математики студентів технічних ВНЗ / І.В. Хом'юк, В. А. Петрук, В.В.Хом'юк // Навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2012. – 92 с.
7. Технологія змішаного навчання в системі відкритої післядипломної освіти: підручник /за заг. ред. В. В. Олійника, ред. кол.: С. П. Касьян, Л. Л. Ляхоцька, Л. В. Бондаренко; ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти». – Київ, 2019 – 196 с.
8. Волкова Н.П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник / Н.П.Волкова. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. –360 с.
9. Медіапедагогіка: навч. посібник / Загірняк М.В., Поясок Т.Б., Беспарточна О.І., Токарева А.В.–Харків: «Друкарня Мадрид», 2018. –360с.
10. Лебединець Т. М. Упровадження інтерактивних методів навчання у вищих навчальних закладах/ Т. М. Лебединець, І. В. Гуляєв, Л. В. Мироненко // Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. / Харків. нац. пед.ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2018. – Вип. 59. – С.84-93.
11. Кухаренко В. М. Теорія та практика змішаного навчання : монографія /за ред. В. М. Кухаренка. –Харків : «Міськдрук», НТУ, «ХП», 2016. – 284с.
12. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник / І.М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2015. – 304 с.
13. Бистрова Ю.В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України /Ю.В. Бистрова //Право та інноваційне суспільство. –№ 1 (4). –2015. – С. 27–28.
14. Filacek A. **Social Sciences and Humanities in Czech Republic // Theory of Science.** – 2004. – Vol. 24, № 1. – P. 5–34.
15. Henry Etzkowitz. **The Triple Helix: University-Industry-Government Innovation In Action.** – London: Routledge, 2008. – 177 p.

16. Research Universities and the Future of America: Ten Breakthrough Actions Vital to Our Nation's Prosperity and Security – Washington, D. C.: The National Academies Press, 2012. – P. 4.

Допоміжна література

1. Галецький С. Дистанційне навчання як елемент інформаційно-комунікаційних технологій в освіті/ С. Галецький, Т. Галецька // Зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини. – Умань, 2018. – Вип. 1. – С. 54-63.
2. Власова Т. Р. Новітні тенденції розвитку освітніх технологій / Т. Р. Власова // Вісн. Чернівецького торг.-екон. ін-ту. – Чернівці, 2017. – Вип. 4 (68) : Економічні науки. – С. 233-239.
3. Кізім С.С. Інтенсифікація професійної підготовки педагогів у закладах вищої освіти засобами мережевих технологій / С.С. Кізім, Л.В. Куцак, С.Ю. Люльчак // Зб. наук. пр. Пед. науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2017. – Вип. 80, Т.3. – С.254-258.
4. Комар О. Теорія і практика застосування інноваційних інтерактивних технологій в руслі концепції розвитку педагогічної освіти / О. Комар, О. Комар // Зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини. – Умань, 2018. – Вип. 1. – С. 130-140.
5. Кузьменко В.В. Упровадження ІКТ як чинник нарощення якості освітнього процесу / В.В. Кузьменко, Ю.В. Кузьменко // Пед. альм.: зб. наук. пр. / КВНЗ «Херсон. акад. неперерв. освіти» Херсон. облради. — Херсон, 2018. – Вип. 37. – С. 41-45.
6. Стрельников В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ / В. Ю. Стрельников, І. Г. Брітченко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 309 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://webuniver.at.ua/dichkivska_innovacijni_ped.tekhnologiji.pdf
2. Інноваційні технології навчання : навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ukreligieznastvo.wordpress.com/2019/01/18/itn/>
3. Сучасний зарубіжний досвід активізації навчального процесу у вищій школі [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.hups.mil.gov.ua/assets/doc/science/student-conf/suchasna-viyna-gumanitarniy-aspekt/40.pdf>
4. Інноваційні методи навчання у вищій школі України [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2017/07/Klimova/6_3.pdf
5. Проектування інноваційних педагогічних технологій [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://studentam.net.ua/content/view/7692/97/>
6. Інтерактивні методи навчання як сучасний напрямок активізації пізнавальної діяльності студентів у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://storage.library.opu.ua/online/periodic/kms_2013_7/083-088.pdf
7. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. Режим доступу: <https://mon.gov.ua>
8. <https://moodle.karazin.ua/> – Центр підтримки цифрового навчання Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.
9. <https://www.researchgate.net/> – ResearchGate.
10. Перелік електронних ресурсів з безкоштовним доступом http://www.dut.edu.ua/uploads/p_96_50439215.pdf